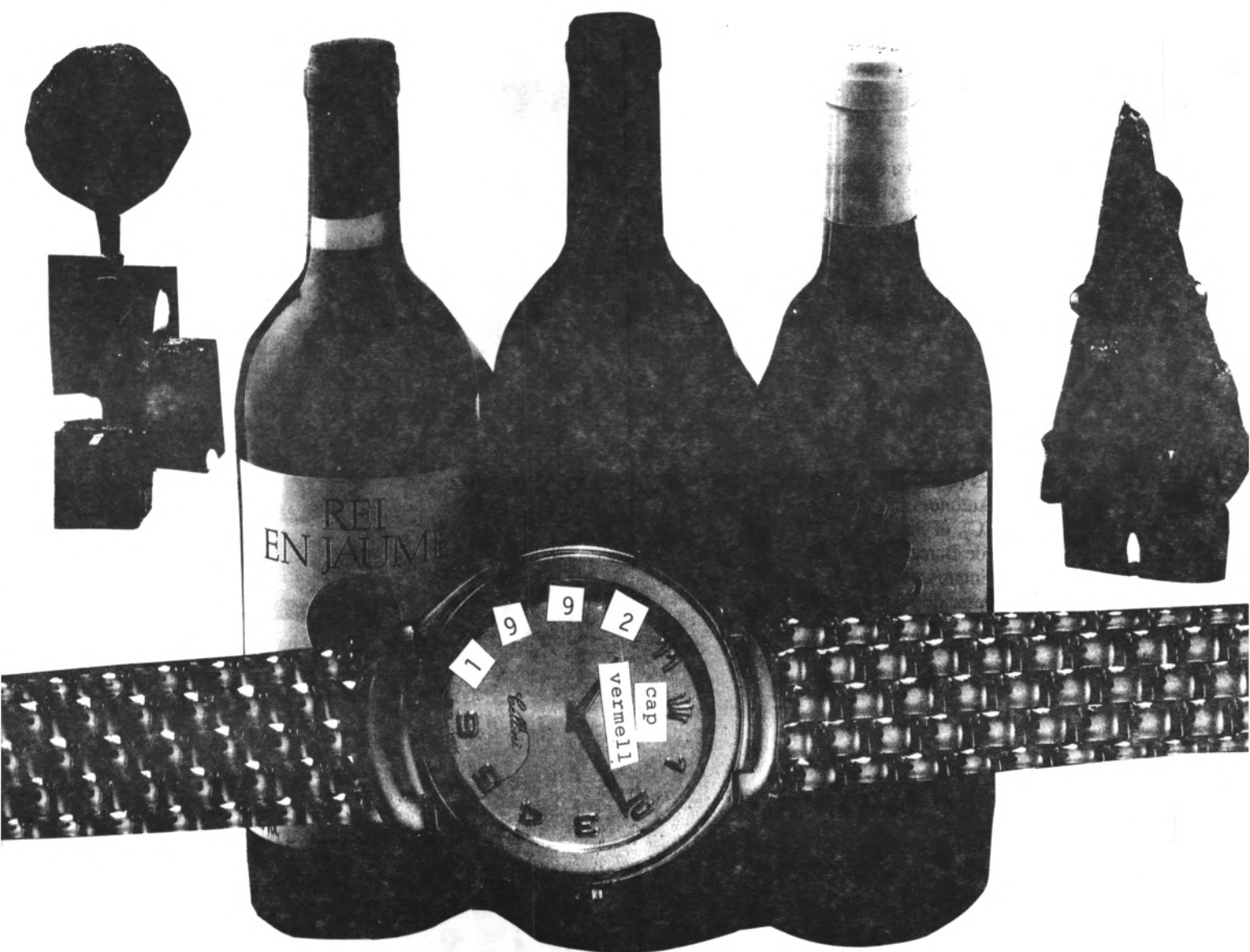

Nº 126

CAPDEPERA - CALA RAJADA

GENER 1992

PORTALET

Aquest segon número de Cap Vermell de la nova etapa arriba quan ja han passat les més entranyables festes de l'any: Nadal , Cap d'Any i Reis.

Torró, nadalenques, sopars i dinars familiars, llums al carrer, betlems ...són signes exteriors d'una festa que convida a les trobades familiars i d'amics. Però també són festes de carrer, Matines, de campanades a mitjanit i d'anar a esperar els Reis a l'esplanada del moll.

Però no ens deixem enlluernar , també són un cant al consumisme i al malbarat típic d'aquesta societat opulenta que té de tot i molt i vol aparentar encara més. Una societat que arrasa boscos per tenir l'arbret de Nadal o les cireres del Bon Pastor. Una societat que compra productes a preu d'or per endiumenjar la taula.

Nosaltres també volem quedar-nos amb l'aspecte positiu, amb la il.lusió de l'infant davant les joguines duites pels Reis, el goig de la mare o la padrina en replegar tots els parents al voltant de la taula, o l'esperança de que ens toqui la Loteria.

La felicitat de sentir-nos bé , lluny de guerres, fams o desastres naturals ens ha de fer més generosos amb els qui pateixen dins o fora de la nostra societat occidental. I que actes com la recollida de medicaments per als nins romanesos no sigui una acció esporàdica, sinó el signe de que som una societat madura i solidària.

Només ens queda desitjar-vos a cada un de vosaltres molts d'anys i que 1992 us ompli el cor de felicitat.

L'ESPERANÇA Del 14 al 22 de desembre s'anaren celebrant distints actes i activitats per celebrar a la Patrona de Capdepera, la Verge de la Esperança. Aquest any el Sermó de la Boira fou a càrrec de Mn. Pere Orpi.

DIADA CICLISTA Dia 15 es celebra la I Diada Ciclista, amb una participació que s'atraca als 70 ciclistes de totes les edats, malgrat el temps que amenaçava pluja. El guanyador del sorteig de la bicicleta de muntanya fou Jaume Adrover. Enhorabona

LLIBRE Disabte, dia 21, es presenta el llibre Patrimoni arqueològic del Municipi de Capdepera del que és autor Josep Terrassa, col.laborador de CAP VERMELL i persona preocupada per la salvaguarda del patrimoni cultural de Capdepera.

P.A.C. L'oficina de premsa del Psm ens ha fet arribar una nota explicant que la proposició no de llei presentada al Parlament Balear demanant més recursos humans i materials pels Punts d'Assistència Continuada ha estat desestimada amb l'argument que els Pac's ja estan suficientment dotats.

GIMKAMA Tengué lloc el dia 14 la ja tradicional gimkama de L'Esperança, per a equips de vuit persones. Nombrosíssima participació, fred a voler i xocolatada amb ensaïmades com a final de festa, marcaren una vetllada plena d'animació i bulla i mancada d'incidents de cap tipus. Els guanyadors foren, una altra vegada, "Es Bavaralls", uns veterans que se les saben totes. En segon i tercer lloc es classificaren els grups "Tres mesos" i "Grins". N'hi ha que encara cerquen el molí de Son Guiem.

BAIXA A finals de desembre causà baixa en el nostre port la barca de "bou", JUMA, amb la qual cosa ara ja només en queden cinc d'aquest tipus d'embarcacions dedicades a la pesca d'arrossegament. Fa pocs anys eren deu, però un lent degotís ha anat fent minvar la nostra flota.

La possibilitat d'altres treballs ben remunerats i menys penosos estan fent llanguir la que un temps fou la primera indústria de Cala Rajada.

REIS Farcits d'il.lusions acudirem, un any més, al moll de Cala Rajada a esperar, nequitosos, la visita dels tres Reis d'Orient, els quals acudiren puntuals a la cita. L'espera fou amenitzada per un quartet de jazz. La subvenció de l'Ajuntament ultrapassa el milió de pessetes i és que els desitjos es pagan.

CURVA PERILLOSA Una vegada més a la curva de la benzineria hi ha hagut un accident. Fou el dia dels Reis a les 16h i 15m del capvespre. L'intervenció de la Policia Local, del metge Sr. Serra i la seva dona, així com l'ajut dels veïnats, fou providencial. Quedà palesa la necessitat de poder comptar amb un servei d'urgència. ¿El Mopt no pot fer res per millorar el traçat de la curva?

SOLIDARITAT Fins el dia 20 de desembre es recolliren medicaments per enviar a les llars d'infants de Romania. L'impulsor és un jove artanenc que enguany hi ha involucrat els ajuntaments de la península del Llevant. L'idea ha sigut molt ben rebuda al nostre municipi i els responsables de la recollida estan prou satisfets. La solidaritat no es fa amb paraules, sinó amb fets com aquest!

CORNETES, TAMBORS I EXCURSIONISTES Una gran part dels components de la Banda de Cornetes i Tambors, el passat desembre, anaren d'excursió per Andalusia i s'ho passaren d'alló més bé. I per que quedàs constància ens han fet arribar una fotografia feta a a la Alhambra.

CONCERTS La Coral S'Alzinar oferí el tradicional concert de Nadales a les esglésies de Cala Rajada i Capdepera, els dies 19 i 20 de desembre.

La Banda de Música gabellina, juntament amb la de Son Servera i la Coral S'Alzinar oferiren el Concert extraordinari de Nadal a l'església de St. Bartomeu. Es va homenatjar al director de la Banda Municipal de València i ex-director de la B. M. de Palma, el Sr. Julio Ribelles. **POESIA** El dijous, 19 de desembre, a la sal d'actes de la Caixa, a Capdepera, tingué lloc una conferència il·lustrada amb poemes, sobre la vida de Miguel Hernández, a càrrec del Catedràtic de la Universitat Balear el Sr. J. L. Díez de Castro. Hi assistiren 16 persones i hom ho considera un èxit.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA L'Ajuntament fa les crides en castellà. No vos mosseguen la llengua, deixau-vos de punyetes i feis-les en mallorquí. Tothom les entendreà!

SATISFACCIÓ Ja vos podeu imaginar la satisfacció que ens produeix saber que llegiu CAP VERMELL. Figurau-vos el que sentim quan, a més, de llegits, som escoltats. El Psm recullí el repte i presentà al plenari la proposta de adhesió a la Plataforma Cívica que fou aprovada amb els vots de Ucap, Pp, Psm i Cb.

ACCIDENT Ocurrí el tres de desembre dia plujos ,devant el portell de Sos Sastres .Tres coches s'arrufaren la llauna .Per sort no hi hagué ferits greus.

UNA DE POR L'informe que publicà "diario de Mallorca" ,el 19 de desembre ,sobre la reconversió del Castell en lloc de disbauxa turística i especulació econòmica.

ROBATORIS Aquesta vegada li tocà en sort al carrer Enginyer Gabriel Roca .Intentaren entrar a Ca Na Maria Creu ,a la botiga d'en Toni Talaya i a Ca Na Paca a on si ho aconseguiren i pisparen la ferralla.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA L'Ajuntament fà les crides en castellà .No vos mossegueu la llengua ,deixauvos de punyetes hi feis-les en mallorquí .Tothom vos entendrà !

ALS SUBSCRIPTORS Vos comunicam que la subscripció per a l'any 1.992 és de 1.500 pts. i que passam a cobrar tot seguit.Agrairíem als subscriptors que encara no tenen domiciliat el pagament que ho fessin,i a aquells que hagi canviat de domicili que ens ho comunicassin si voleu rebre la Revista amb puntualitat.

El Temps, el nostre temps.

per JOAN ESPIRITUSANTO

Comparant els dos darrers mesos de l'any, podem veure que la diferència de pluges fou de 12 litres/m² favorable al novembre.

Les pluges del novembre foren uniformes al llarg del mes; encara que una mica concentrades entre els dies 19 i 23.

A destacar la sequera total dels darrers quinze dies de l'any.

Les dades són les següents. Pel que fa al novembre, 11 dies de pluges amb una precipitació total que sobrepassa els 77,7 l/m² i li correspon al dia 20 la màxima, amb 24,5 l/m². Quatre dies de tempesta bufant vents de Llevant.

Al desembre ploqué 14 dies, amb una precipitació total de 65 l/m², la màxima el dia 10 amb 21,5 l/m².

A la segona setmana una altra vegada vents de Llevant amb tres dies de tempesta.

Comparant les dades obtingudes a Sa Pedruscada amb les observacions fetes a Capdepera i que m'han estat oferides per D. Bartomeu Esteva Pascual, que també té la curolla del temps, observem que les pluges a Capdepera són sensiblement superiors.

Per a l'any 1991, a Capdepera la precipitació total és de 689 l/m², mentres que a Sa Pedruscada és de 607 l/m².

A destacar la sequera absoluta als mesos de juny i juliol a les dues estacions.

El dia més plujós de l'any va esser el 12 de gener, amb 50 l/m², acompanyat de calabruix. També el gener fou el mes humit de l'any amb un total de 107,6 l/m².

Per què ?

Per què la gent per Nadal sempre desitja Pau i Amor i a la resta de l'any no ?
Per què volen posar una T a Cala Rajada ?
Per què la depuradora funciona tant bé ?
Per què no posen bombetes de color als llums de Nadal ?
Per què només s'il·lumina el Castell en dies comptats ?

+ EKO'S -

OCTUBRE

Maria C. Fernández Alameda de Lucas i Maria
Agnés Macarro Alzina de Antonio i Elionor
Juan J. Corraliza López de Juan J. i M. Josefa
Enzo Perella Terrassa de Giuseppe i Margalida
Marc Carayol Saurina de Francisco i Antònia
Josefa Sánchez Ruiz de Juan i Josefa
Laura Sancho Moreno de Pedro i Antònia

NOVEMBRE

Sonia Massanet Tous de Miquel i Maria
Tania Manrique Garcia de Lorenzo i Manuela
Nicanor López Salazar de José R. i Julia

DESEMBRE

Antoni M. Rocha Lliteres de Joan i Barbara
Miquel Angel Muñoz Muñoz de Francisco i Josefa
Alicia Molinar Tebar de Gregorio i Petronila
Marina Bernat Gómez de Gabriel i Mercedes
Fco. Javier Rubi Torrente de Antonio i Teresa
Lucas M. Larrañaga Fernandez de Eduardo i
Maria

OCTUBRE

Klaus A. Schmidt amb Freidi Schmidt
Amadeo López amb Simone C. Cinkl
Peter Jacobi amb Doris S. Renner
Peter Thomas amb Silke A. Lenz
Achim Potthoff amb Gisela Hildebrandt
José L. Estevan Veintinilla amb Carmen Alba
Galan
Pedro Pastor Fuster amb Maria J. López Ramos

NOVEMBRE

Stephan Rosa Myneze amb Natalia J. Pascual
Guillermo Juliá Grimalt amb Antonia Redondo
Infantes
Antonio Ortega Vázquez amb Margarita Sancho
Juliá
Jaime Nadal Frau amb Carmen Rodriguez Gonzalez
José L. Triguero Garcia amb Carmen Rivero
Becerra

DESEMBRE

Antonio Arbona Aranda amb Julia F. Fernández
Montero
Poncio Garau Vaquer amb Antònia Alvarez Alzina
Gabriel Morey Terrassa amb Margarita Marchante
Juan
Francisco Alcaide Silva amb Maria Viejo Becerra
José M. Lorenzo Hortas amb Francisca M. Fuster
Perez

OCTUBRE

Werner Siegfried Brandt (1927)
Paul Lutz (1933)
Isabel Espiritusanto Roig (1903)
Juan C. Molina Martin (1964)
Clemente Alzina Alzina (1908)
Gertrud Wihelmine (1903)
Alfred Nissen (1931)

NOVEMBRE

Antònia Ferrer Rosellò (1890)
Margarita Prats Alzina (1902)
Manuel Rodriguez Ropio (1909)

DESEMBRE

Alice Studer (1922)

El mes d'abril ens deixà D. Vicenç Nadal Bosch, sense que en quedés constància. Un error imperdonable pel qual demanam disculpes als familiars.

LA SALA

Sessió Ordinari de 24 X 91

S'aprova concertar amb la Banca March de Capdepera un préstec de fins a 200 milions, per un any, per a cobrir deficients temporals.

Sol·licitar al Conseller de Turisme una moratòria, per la manca de liquiditat, per dur a terme les obres incloses en el Pla Extraordinari d'Inversions en Zones Turístiques. Es realitza un estudi amb tots els projectes a fer al Municipi (depuradora, aigües residu als infraestructures esportives, sanitàries, culturals, educatives, etc). Una vegada acabat l'estudi es discutirà l'ordre de prioritats i el sistema de financiació.

Comissió de Govern de 25 X 91

El manteniment dels jardins del Municipi queden adscrits a "Jardinero Ca'n Noi" per 300.000 ₧ mensuals més IVA.

Es decideix que el Teatre Municipal no s'utilitzi fins efectuar les reparacions pertinents, degut al risc físic que comporta pel públic l'estat actual.

Comissió de Govern de 31 X 91

S'acorda l'inici de les gestions per a l'adquisició de les parcel·les necessaries per poder oferir al Mec els terrenys a on construir el Centre de Secundària.

Sessió Ordinari de 7 XI 91

A proposta del regidor d'urbanisme s'aprova l'inclusió de les següents obres en el Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca:

1. Asfaltar i modificar la carretera de Cala Mesquida.
2. Dotació de serveis a Son Moll, Son Bassò, Sa Pedruscada.
3. Enllaç carrers Monte i Migdia.
4. Dotació de serveis a Son Poca Palla.
5. Voravia i aparcament en el camí del cementeri.
6. Clavagueram carrers de Cala Agulla.

A proposta del regidor de cultura s'aprova la inclusió de les obres de la casa de Son Not per instal·lar les oficines i les dependències de l'Àrea Soci-cultural de l'Ajuntament.

Comissió de Govern de 7 XI 91

S'aprova llogar la planta baixa del carrer Centre, 10, per a ser destinada a oficines, per un temps d'un any.

Es renoven els contractes a cinc auxiliars de la Policia Local per sis mesos; així com el del entrenador.

Es concedeixen tres ajudes per a la compra de llibres escolars.

S'aprova l'estudi del projecte de reforma del soterrani de l'Ajuntament per a l'instal·lació de l'Arxiu.

INFORMACIÓ MUNICIPAL

El contracte, per part de l'Ajuntament, d'un periodista no ha estat ben vista per tothom. Hem demanat a D. Antoni Muntaner que ens expliqui la política informativa de l'Ajuntament que presideix.

"Estic content que em faceu aquesta pregunta. Tots els partits, a les darreres eleccions, denunciaven la manca d'informació municipal, que aquesta no sortia al carrer, i tots prometeren que muntarien canals d'informació.

No és la gent que s'ha d'informar, sino que és l'Ajuntament el que ha d'informar la gent, ha de muntar els seus canals propis de difusió.

Crec que la informació és molt important, i aquesta feina l'ha de fer un tècnic. De la mateixa manera que a Urbanisme hi ha un arquitecte o a Hisenda hi ha un economista, a la regidoria de Relacions Ciutadanes i Informació hi ha d'haver un tècnic que s'encarregui de la informació.

L'Ajuntament té l'obligació de fer arribar la informació al ciutadà i no serveix d'excusa que la gent no s'informa. Per a això s'ha contractat un professional capacitat per organitzar el bolletí d'informació municipal que prestarà, i la Ràdio Municipal".

AGRAÏMENT ALS BOMBERS VOLUNTARIS.

Del incendi que l'estiu passat cremà a Son Terrassa, Sa Costa i Sos Sastres, s'ha escrit prou, encara que no s'ha valorat com pertoca la labor dels anònims i voluntaris bombers. Fins i tot el cap de bombers en una desafortunada intervenció en TV, va criticar la seva feina dient que més que altra cosa havien estorbat en l'extinció del incendi, quan la veritat és que el "Cos de bombers voluntaris de Capdepera" treballà com el que més per apagar el foc.

Prova del que estem dient la tenim en el sopar d'agraïment que la família Baumgarten, propietària d'unes terres a Sa Creu Vella, organitzà el 6 de novembre passat, en un conegut restaurant de Cala Rajada, al que assistiren els bombers voluntaris, la Policia local i la Guardia Civil. En el transcurs del sopar el Sr. Baumgarten entregà un taló bancari d'una suma més que considerable al Cos de bombers que se destinarà a la compra i renovació de material. Agraï la presència dels convidats amb les següents paraules:

"Estamos reunidos para agradecer a todos aquellos que intervinieron tan generosa y desinteresadamente en la extinción del incendio que afectó a Sa Creu Vella el pasado mes de agosto, tenemos conocimiento de la dureza de la lucha que en ocasiones se acercaba al dramatismo. Asimismo, compartimos los sentimientos del Sr. Jerri Jesse, de desesperación e indignación al ver como los bomberos de la Conselleria actuaban con falta de coordinación, en contraste destacamos la excelente intervención del cuerpo de bomberos voluntarios bajo la dirección del ingeniero Jerri Jesse junto con la Policia local i la Guardia Civil.

Así pues nos reunimos esta noche con la sincera ilusión de conocer a todas aquellas personas que desinteresadamente han ayudado a salvar nuestra casa y a los árboles que la rodean, y haciendo honor a su espíritu cívico hacer una donación al cuerpo de bomberos con la esperanza que las autoridades locales y regionales reconozcan su buena labor."

Contestà a aquestes paraules D. Antoni Muntaner, batle de Capdeper

a, reconeixent que la labor del Cos de voluntaris no estava prou reconeguda, fins i tot a nivell d'Ajuntament i expressà la seva voluntat de posar-hi remei.

El Sr. Jesse, cap del Cos, agraï la donació de la família Baumgarten i resaltà que l'important era el reconeixement públic a la labor desinteressada dels bombers voluntaris i que esperava una ràpida consolidació del Cos. Aprofità per demanar que el 6 de novembre se declarés dia del bomber voluntari.

Biel Torres

GENER 1.992

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL
BALEAR

Capdepera - Cala Rajada

L'HEM FET: Joan Rai, Pep Terrassa, M^a. Antònia Nadal, Maria Vives, Jaume Fuster, Paco Galian, M^a. Antònia Gomis, Antònia Vila, Sebastià Ferrer, Biel Torres, Joan Espiritusanto, Miquel Ferragut, Lluçia Sirer, Isidor, Ani Muñoz, Isidre Boné.

Dipòsit legal 197/80

Imprimeix Apòstol i Civilitzador
Aparells informàtics de l'Ajuntament de Capdepera

Els articles expresen l'opinió dels seus lectors

SONS I FENOMS

PETITA RESENYA DE L'ANY
MOZART - PROKOFIEV

Finalitzat l'any Mozart crec que tota alusió a la seva vida, obra, mort o influències artístiques del compositor, a l'història de la música ja està més que feta. Tant a la premsa com a qualsevol medi de difusió; tant a les biografies reeditades aquest any amb motiu del bicentenari de la seva mort com en els llibres escrits i publicats expressament per la commemoració. I no parlem de la difusió massificada de les seves 41 simfonies, duets, tríos, quartets, quintets, òperes i operetes, i sobretot, del seu "Requiem" del que en contades ocasions s'ha anomenat la persona que el va acabar, el seu deixeble Lüssmayer.

Esperem que realment tot aixó transcendeixi més enllà del 5 de desembre i que totes aquestes gratuïtes difusions (per no anomenar aquí tota la comercialització que s'ha fet al llarg de l'any) pugui haver millorat i completat el coneixement musical i artístic d'aquest genial compositor.

Peró, aquest esdeveniment ha tapat la commemoració d'un altre importantíssim músic: l'any Prokofiev, degut al centenari del seu neixement.

Ja sé que d'aquesta forma cada any es podria dedicar a algun compositor, escriptor, físic o president de qualsevol institució pública, si tant volem.

Peró, personalment, estic contenta de que un petit sector molt minoritari, hagi volgut fer presència amb la música d'aquest compositor rus, deixeble de Rimski-Koïssakov, dins un any en que tot lo que no és "fenòmen Mozart" pareix que s'ha oblidat.

L'autor de la coneguda òpera "L'amor de les tres taronjes", el conte popular "Pere i el llop" o dels ballets "Cinderella" i "Romeo i Julieta", així com de set simfonies, cinc concerts per a piano i orquestra, dos per a violí i orquestra i moltes altres obres, ha estat el petitíssim pes que, possiblement, hagi pogut desnivellar la balança d'aquest any tan densament musical.

JAZZ AL CASTELL DE CAPDEPERA

El passat mes, les Joventuts Músicals de Capdepera volgueren experimentar, al marge de la música clàssica, amb jazz, oferint un concert a la capella del Castell, coincidint amb les festes de l'Esperança.

L'experiència, pens, fou molt positiva, tot i que, el capvespre del dia 15, el temps era inestable i plujós, un gran nombre de persones, amb un alt percentatge de joves, va pujar al Castell a escoltar el quartet català KK'UET.

A la capella, presidida per l'imatge de la Verge, hi havia una bateria, un contrabaix, un saxo tenor i un amplificador per a la guitarra elèctrica. I sobretot uns músics que possibilitaren la creació d'un ambient perfectament aconseguit, on el "swing" va estar present al llarg d'una hora, amb música jazzística amb temes de Coltrane, Miles Davis, Christian Jacob i d'altres coneguts "jazzmen", així com temes propis dels components del quartet.

M. Antònia Gomis

El tema estrella del nou conistori és l'hisenda municipal que condiciona les actuacions i programes dels pilitics. I com que sembla que qui menys sap més hi diu, hem volgut agafar el toro per les banyes, i hem demanat al Sr. Batle que ens expliqui les finances locals.

-Fins ara els pressuposts municipals tenien moltes llacunes i no ens servien gaire. Ara, amb la nova llei, el nou sistema de confecció dels pressuposts ens facilitarà la labor i comportarà una major agilitat. Per exemple, el canvi de partides és molt complicat; amb la nova llei serà més fàcil modificar les partides, augmentarà l'agilitat. Fins ara, amb l'eina pressupostària era difícil aconseguir una feina ben feta.

-L'administració local compta amb els mitjans necessaris per aplicar les noves directrius comptables i pressupostàries

-L'Ajuntament, en aquest moment, a través de l'economista que hem incorporat, el Sr. Llorenç Vives, està elaborant uns programes per poder-nos fer càrrec del nou sistema pressupostari. Està fent estudis i muntant la infraestructura necessària per poder tirar endavant les reformes que afecten l'hisenda local. Per exemple, l'impost sobre Activitats Econòmiques el gestionarà el cobrarà i inspeccionarà l'Ajuntament.

-Ens podríeu explicar com s'elaboren els pressuposts del 92 ?

-Primer ens reunim l'equip de Govern per discutir les preferències. Hi ha una part tècnica en la qual el polític

poc hi pot fer, les nòmines, les despeses de manteniment, etc. En el capítol d'inversions estam dugent a terme una gestió política per saber quins projectes volem dur a terme i quin cost tendran, perquè volem tenir les coses clares, encara que hi haurà projectes, com és el del Centre Sanitari, que hauran de tenir una partida oberta al pressupost perquè no sabem el cost exacte. Aquest és un dels problemes que tenim a l'hora de confeccionar els pressuposts.

Hi ha una cosa molt clara i és que l'Ajuntament haurà d'optar per l'endeutament per fer obres d'infraestructura Crec que això està assumit per tothom. De fet no tenim crèdits del Banc de Crèdit Local i la capacitat d'endeutament de l'Ajuntament és alta.

-Quina és la jerarquia de prioritats pressupostàries de l'Ajuntament ?

-Tenim un pacte de govern entre Psoe, Psm, Eu i Cb. Entre tots hem d'arribar a un consens per tirar endavant els pressuposts. L'equip de Govern considera prioritàries les obres del Centre Sanitari, les demés inversions encara les hem de discutir.

Per part nostra, és a dir del Psoe, puc dir que en primer lloc figura el Centre Sanitari i després la guarderia infantil que solucionarà un problema greu a la gent treballadora. També ens fa molta d'il.lusió, al llarg dels quatre anys, arreglar el Teatre Principal, que és una antiga lluita nostra; construir el Poliesportius; molt important és dotar de serveis, clavegueram, acerces, asfalt, il.luminació, les barriades que no en tenen com són les de Son Poca Palla, Son

Moll, Sa Pedruscada. I també l'embelliment turístic.

La residència dels vells està en projecte i estam gestionant a través de l'Insero la possibilitat de rebre subvencions.

M'agradaria destacar un fet molt important en l'aspecte social. Són els contactes que mantenim amb la Creu Roja per potenciar els serveis socials a través d'aquesta organització, des de l'ajuda a persones invàlides fins a dirigir el tràfic a l'entrada i sortida de les escoles. Aquesta col.laboració tindrà molts aventatges per al poble. A canvi, l'Ajuntament els ha de muntar un local i tenim pensat habilitar l'escorxador per a tal fi.

-En la llista d'intencions heu anomenat l'embelliment turístic. Només de parlar-ne ja ha sortit polèmic aquest projecte.

-No renunciem a les obres d'embelliment, vull que quedi molt clar, noltros volem realitzar aquest projecte, confiam en la moratòria i començar les obres el mes de novembre. Que ningú no tengui cap dupte sobre això, volem l'embelliment turístic de Cala Rajada.

-Ens podríeu explicar, amb més profunditat, el cas ?

-És un problema totalment econòmic. Al fer-nos càrrec de l'Ajuntament ens trobàrem amb problemes greus de liquidesa la qual cosa ens dugué a recapacitar sobre la política econòmica municipal i a pensar que no podíem, de cap de les maneres, fer front a les obres d'embelliment turístic. Pensau que de les obres d'embelliment del 90, encara es deven 54 milions que no s'han pogut pagar per manca de liquidesa.

El cost total de l'embelliment turístic s'acosta als 500 milions de pessetes, la Conselleria de Turisme aporta el 60 per cent, els dos cents milions restants són a càrrec de l'Ajuntament. A més s'ha de tenir en compte que sempre surten extres que també s'han de pagar. Puc dir, i confirm, que aquestes quantitats no hi ha Ajuntament que les pugui assumir. És un suïcidi econòmic.

-Aleshores, quina solució li donau ?

-El que ens hem plantejat és finançar part del projecte amb Contribucions Especials, perquè si bé és cert que les obres beneficien a tothom, també és cert que els que més es beneficien són els veïnats que tenen les millores davant ca seva. Això és indiscutible. Per tant és de justícia que aquests veïnats siguin els qui més paguin.

Però a les Contribucions Especials les aplicarem d'una manera excepcional, lo normal és que els veïnats aportin el 90 per cent de les obres financiadess amb Contribucions Especials; en aquest cas ens plantejam reduir al 70 per cent la contribució dels veïnats i que el 30 per cent restant sigui via pressupost.

-Què hi ha de l'ajornament de les obres ?

-L'Ajuntament ha demanat una moratòria al Conseller de Turisme, el Sr. Cladera, que ens va dir que contestaria el mes de maig. Confiam que es pronunciarà favorablement per que crec que denegar-la seria discriminatori per el poble de Capdepera. Els Ajuntaments han de tenir prou autonomia en la seva programació d'inversi

ons i crec que el Govern Balear ho ha d'acceptar.

Són projectes excessius per fer-los en un any, seria millor dur-los a terme al llarg de tres, quatre anys, i hi ha molts d'economistes que són d'aquesta opinió. Molts d'Ajuntaments estan ofegats degut a la realització de les obres d'embelliment. El que hem demanat és ben raonable.

-Fins aquí ens heu parlat de projectes que ben aviat se'n poden anar a norris si no hi ha recursos per dur-los a efecte. No queda més remei que parlar de la part llastimosa del pressupost. Als contribuents ens interessa saber si ens haurem d'escurar les butxaques. Com anam d'imposts ?

-D'urbana, per exemple, és una exageració lo malament que està, només es recapten uns 60 milions que a un municipi turístic com el nostre és una quantitat ridícula, la recaptació, com a mínim, se n'hauria d'anar a uns 200 milions, això amb els valors actuals, quan apliquem els nous valors arribarem als 400. el Pressupost Municipal es doblarà.

L'Iae (Impost Activitats Econòmiques) és un impost necessari que juntament amb el de Béns Immobles, seran bàsics per a l'economia dels municipis.

Som conscients de la situació socio-econòmica que atraves-sa el nostre poble i tota l'illa en general i volem ésser ponderats a l'hora d'aplicar-lo. Consideram que al màxim que volem arribar és al deu per cent, és a dir, un increment molt moderat. Aquest impost el gestionarem íntegrament des de l'Ajuntament.

Els ingressos de l'Impost sobre Vehicles augmentaran un 30 per cent i encara queda per davall de la majoria dels ajuntaments, tenim uns dels impostos de Circulació més baixos de Mallorca.

La taxa sobre el fens l'hem aguda d'augmentar un 30 per cent perquè era deficitària.

Hi ha hagut una baixada important en la recaptació per llicències d'obres i s'ha deixat d'ingressar una quantitat important. Igual ocorre amb les plusvàlues. No se si he dit abans que l'any 90 es deixaren de recaptar uns 100 milions de pessetes i el 91 continuà a la baixa.

No som partidari de grans puges, sino de fer-les a poc a poc. Fins ara no s'havien actualitzats els impostos, i a nosaltres ens tocarà aquesta feina que no és gens agradable ni popular.

Una feina molt important que volem fer és actualitzar el padró, hem d'aconseguir que tothom pagui el que li correspon.

-La participació en el Fons Nacional de Cooperació Municipal no ens farà rics. L'any 90 ens tocà a 9.649 ₧ per habitant.

-Enguany menys perquè hi ha una baixada en el padró municipal, hem devallat bastant, encara que darrerament hi ha hagut altes. També hi ha hagut equivocacions al confeccionar el cens.

-També rebeu subvencions, tant del Govern Central, com del Balear i del Consell Insular

-Les subvencions que rebem és una manera de dur endavant moltes obres municipals que els ajuntaments per ells mateixos no podrien, investir centres sanitaris, xerxes d'infraestructures, poliesportius, etc. Però amb les subvencions s'ha d'anar molt alerta, perquè poden ésser com la pastenaga davant l'ase. En oferir-te subvencions el primer que penses és que no es poden deixar perdre però també hem de pensar en la aportació que li pertoca a l'Ajuntament i després hi ha el manteniment de les inversions.

El que veig és que actualment els ajuntaments s'estan replantejant el tema de les subvencions perquè podríem caure en la trampa d'acceptar-les totes sense que després les poguéssim assumir.

Fins ara s'ha duit una política un poc d'ulls clucs davant les subvencions i els consistoris s'estan donant compte d'aquesta equivocació. Jo sé que hi ha ajuntaments que estan a punt de renunciar a les obres d'embelliment turístic, jo som molt conscient d'haver sol·licitat una moratòria, perquè no poden afrontar les despeses complementàries.

-Les de Na Marylin eren 90-60-90, en canvi els polítics prefereixen proporcions més massisses com, per exemple, 50-25-25.

-Sí, per jo 50-25-25 ja m'aniria bé, encara que n'hi ha de més radicals a qui els agradaria més 33-33-33.

És la gran lluita de tots els ajuntaments, com es va poder comprovar a Saragossa, a la darrera reunió de la Federació Espanyola de Municipis,

a la qual vaig assistir. És la reivindicació enfront del Ministeri d'Hisenda.

Són els ajuntaments els que realment conviven amb la gent i coneixen les demandes reals de la població i necessita m més diners.

Els batles, abans que res, hem d'esser municipalistes.

En aquest moment no està clar que poguem arribar al 50 per cent de l'Administració Central, el 25 per cent de les Comunitats Autònomes i el 25 dels municipis. La política econòmica del Govern Central té altres necessitats que cobrir i a més hi ha la problemàtica europea que obliga a retallar els pressuposts, per motius, pens, que justificats.

-I els pressuposts municipal han d'esser expansius, o també s'han de retallar? El que veim és que la proporció despeses corrents / inversió és molt favorable a les primeres.

-Les despeses corrents de cada vegada seran més grosses, augmentaran les de personal, etc. perquè tot el que fem durà unes despeses de manteniment, el mateix embelliment turístic, el Centre Sanitari, la guarderia infantil, el poliesportiu, tot necessita d'un manteniment que s'ha de pagar. Un augment de les despeses que s'ha de controlar. En el futur bona part dels doblers s'hauran de gastar en aquestes coses.

-L'Ajuntament reparteix subvencions. Quan no es té programa polític és la solució més fàcil.

-Aquesta pregunta és interessant, estic content que hagi sortit aquest tema.

La gent hauria d'esser més realista amb aquestes coses, l'Ajuntament no pot fer de

didada, no ho pot cobrir tot, la societat civil s'hauria de fer càrrec de les activitats que volgués fer.

La política més fàcil és la de repartir estampetes, però és la menys eficaç, encara que de cara al vot és la més fàcil, repartir estampetes per tal que la gent estigui contenta, però si es volen millorar els serveis és la política més dolenta.

Crec que ens hem de plantejar la política de subvencions i ser capaços d'explicar a la gent quina és la situació de l'economia municipal i dir d'una vegada que els ajuntaments no podem seguir repartint estampetes a tothom.

S'ha de ajudar als distints col·lectius, però dintre d'un ordre i per motius prou justificats. Hem d'esser realistes, al cap davall, els doblers surten dels contribuents i com més estampetes regalem, serà en detriment d'altres realitzacions.

He de dir, i no per afany de criticar, sinó perquè és així, que el Consistori passat donava moltes subvencions i la infraestructura cultural, per exemple, és la mateixa de fa vuit anys. Som de l'opinió que en lloc de subvencions és millor crear infraestructures. Voldria que la gent ho entengués

-M'heu donat peu per la autocrítica. CAP VERMELL mai no havia demanat res a l'Ajuntament i ara utilitza un ordinador municipal. Tots estam d'acord amb les seves paraules, però a l'hora de la veritat acudim a l'Ajuntament i pensam que les nostres demandes són importants i inexcusables.

-Aixó no és problema, a CAP VERMELL no vos donam ni una pesseta, utilitzau els ordinadors, vos deixam infraestructura. Si els centres cultura

ls no tenen locals els hem de muntar locals, abans de donar-los doblers.

-Ens podríeu explicar la situació econòmica actual de l'Ajuntament ?

-L'Ajuntament de Capdepera té un greu problema de manca de liquidesa. Amb això vull dir que hi ha un desnivell entre cobraments i pagaments. L'Ajuntament devia uns 250 milions de pessetes i n'hi devien uns 200, ja que devers un 30 per cent es consideren incobrables. Aquest desnivell aparent és d'uns 50 milions, però la realitat és que mentre el deute s'ha de pagar ja, l'Ajuntament com a acreditor tardarà un o dos anys a cobrar. A més hem de considerar els interessos dels préstecs per fer front als pagaments.

Duim un retràs d'uns deu meses en el pagament de les factures, hem intentat fer hi front amb pòlisses de crèdit.

En aquest moment estam pendents de demanar un préstec de 50 milions per anar liquidant comptes pendents.

De cara al futur sóc optimista, ho he dit sempre, tendrem u o dos anys mals de passar, però després, quan els impostos estiguin actualitzats, l'Ajuntament de Capdepera no ha de patir greus problemes econòmics. Repetesc que el problema és conjuntural i que sóc optimista.

-Els motius de la manca de liquidesa són ?

-Ja ho he comentat abans, disminució d'entrades per permissos d'obres i plusvàlues. També a una manca de política recaptadora per part dels consistoris anteriors que no actualitzaren els impostos. Perquè quan es veu que hi ha una baixada d'entrades s'ha de procurar aconseguir doblers per una altra banda.

No es tracta d'augmentar la pressió fiscal sinó de pagar quantitats que es paguen als altres pobles.

HERNIADO

LLEGEIG

CAP VERMELL

aniversari

LA DIVISIÓ TERRITORIAL ENTRE ARTÀ I CAPDEPERA

La curiositat per conèixer la segregació de Capdepera de l'antic Terme Municipal d'Artà - o la construcció del Castell o la formació del nucli de Cala Rajada - un moment o altre, tot gabellí l'ha sentida. Aquest llibret ve a donar-li satisfacció i a omplir un buit de la nostra història, tot i que la tradició oral ens ha fet arribar que la independència politico-administrativa de Capdepera fou conflictiva i abastà bona part de la primera meitat del segle XIX.

Els autors amb gran encert, han emmarcat el procés dintre de l'història constitucional espanyola, causa primera, encara que llunyana, de la formació de nous ajuntaments arreu de l'estat espanyol. Per altra banda, ens assenyalen les situacions econòmico-socials de la península del Llevant i les vicissituds sofertes per la població (pesta, huracà) que incideixen en les canviants actituds dels protagonistes.

Al final els lectors obtenim una visió clara de **LA DIVISIÓ TERRITORIAL ENTRE ARTÀ I CAPDEPERA**.

Llegint el llibre m'ha vingut al cap la, sortadament avui superada, antipatia i tirria entre les dues poblacions veïnes, com contaven els nostres padrins, que sovint acabaven a pedrades; i se m'ha ocorregut que la causa, o una d'elles, podria ésser la manca d'enteniment entre els dos pobles a l'hora de traçar les fronteres i a les dificultats per separar la documentació necessària per poder cobrar els impostos.

M. MASSANET I A. PICAZO. La divisió territorial entre Artà i Capdepera.
Edició dels Ajuntaments d'Artà i Capdepera. 1991. 61 pp.

D'estranya, si més no, es pot qualificar la política editorial de l'Ajuntament de Capdepera. És incomprendible que l'Ajuntament no sàpiga que fer amb els llibres i els mantengui segrestats a les seves dependències a l'espera de no se sap què.

Els llibres es solen publicar, com la mateixa paraula indica, per que puguin arribar als lectors i la distribució pot seguir distintes vies en absolut misterioses:

* Els llibres es poden vendre (a llibreríes, biblioteques, a les dependències municipals, etc...).

* Es poden regalar als veïns del poble i persones interessades.

* Els llibres es poden utilitzar com a eina d'aprenentatge a les escoles de S'Alzinar i S'Auba., o l'institut Llorenç Garcies i Font, i es poden vendre /regalar a les escoles i alumnes.

De què seveix que uns escriguin si els demés no ho podem llegir?

Llucià Sirer i Fuster.

Es Pedrís de sa plaça de l'Orient

s'altre dia a sa plaça de l'Orient em vaig seure en es pedrís , on també dos homes hi seien; aquets dos homes em digueren que s'havien passat un dematí collonut, recordant coses seves i d'en temps primer.

Ara, tots dos ja estan jubilats i frueixen també comentant coses que els havien contat els seus padrins, de quan es poble s'eixamplava i tornava gran.

Aquets dos bergants, que seien en es pedrís de sa plaça de L'Orient, em contaren que aquesta crescuda no va esser ràpida, més bé es va fer a poc a poc, perquè, a més, en aquell temps hi havia pocs picapedrers i gairebé cap menestral . Amb dues ferreries a Vila Roja per atendre als conradors de llavonces ja n'hi havia prou i sobraven. De dues ferreries una estava a Ca l'amo En Toni Manyí , i s'altra en es cantó d'es carrer Ciutat que ara desemboca en es carrer Nou ; aquesta estava devora Sa Creu i més envant la va agafar En Llucià de Ca sa Comare.

Amb ses fusteries passava dos cèntims de lo mateix , una estava a Vila Roja a ca son pare de Mestre Francesc Mestrès, d'es carrer de Ca ses Monges, i s'altra a Vila Nova a ca es Mestre Enriqué d'es carrer d'es Port.

Aquestes dues fusteries sobraven i redesobraven per atendre ses necessitats del poble, tant era així que es menestrals un dia o dos a sa setmana , en fer bon temps anaven a pescar, i en ploure anaven a cercar caragols... i en es seu temps a cercar esclatassangs. Fent tot això encara els sobrava temps per fer es mobles an es qui s'havien 'de casar i baldufes per ets al lots.

Aquets dos homes d'es pedrís de sa plaça de l'Orient me contaven que la crescuda d'es poble ells la situen entre els anys 1750 i 1870. Al llarg d'aquets 120 anys es feren ses primeres cases en es carrer d'Es Sitjar, a dalt d'es carrer Fondo ; es carrer de la Mar; moltes en es carrer per anar a Ciutat; sa majoria d'es carrer d'es Port i quasi tot es carrer de Ses Coves... per anomenar es carrers més llargs. També una aquí i s'altra allà. An es mateix temps s'anaven fent cases en es carrers travessers per enllaçar uns carrers amb es altres i no haver d'anar a voltar tan lluny, i d'aquesta manera també es feren Es Pla d'En Cosset, N'Esparraguera, Son Magdalè , Sa Font , Migdia, Molins, i així es poble anava creixent i creixent i omplint es buits que hi havia entre es carrer de la Mar i es carrer d'es Port.

Aquets dos amics, que d'això en saben molt em contaven que sa majoria d'aquets carrers, degut a que es poble està situat a un lloc que no és gaire pla , quan començaven una casa lo primer que feien era anivellar es terreny i en lloc de posar-lo pla amb pedres i terra, cosa que no és aconsellable i que aquella gent d'en temps primer ja sabia, aprofitaven es desnivells d'es terreny per fer-hi voltes. I feien ses voltes necessàries segons sa grandària que havia de tenir sa casa nova .

Aquestes voltes les feien de marès de gra gros, que a Capdepera tenim en abundància ja que sempre hi ha hagut molt bones pedreres d'aquest marès .

Ses tres primeres pedreres que hi va haver en es poble foren sa de Ses Cases de Son Jaumell, sa de Sa Mesquida i sa de Ses Cases de S'Heretat . D'això ja fa molt de temps. En fa tant que d'aquestes tres pedreres hi construïren sa majoria de ses nostres possessions, des de Sa Mesquida d'Abaix fins a Sos Sastres i de Sa Creu Vella fins a Sa Torre de Canyamel. D'aquestes pedreres també hi tregueren es marès per construir es nostre Castell i per fer branques de portals i finestres de possessions d'altres pobles.

Molts d'anys després d'haver obert aquestes pedreres ,i quant es començaven a fer lses primeres cases aïllades per dins Vila Roja i es carrer d'es Sitjar, com que costava molt dur es marès de Son Jaumell ,Sa Mesquida o S'Heretat, obriren es clot de marès d'es carrer de Ses Coves, i així sa gent que començava un aiguavés o sa casa sencera, traginava amb civeres ses pedres i ses peces de marès que havia de menester.

Abans de començar una casa nova feien nets es voltants i utilitzaven ses pedres que hi trobaven i quan no en tenien més les treginaven de ses pedreres. Així mos trobam que ses cases més antigues de Capdepera tenen es baixos de es parets fets de pedra viva , pedra gravosa i marès, mentre que ets alts són tots de peces de marès.

Més envant i per tenir es tragi de més a prop ,se va obrir un clot de marès a Son Magdalè ,un altre a Son Gargori i també a baix d'es Regaró. A Vila Nova va passar dos cèntims de lo mateix ,per no haver d'anar a cercar marès i pedres des carrer de ses Coves obriren sa pedrera de dalt de Son Poca Palla i a baix de Na Velleta .Aquesta pedrera va esser sa més grossa de totes ses de dins es poble ,d'ella s'hi varen fer totes ses cases que es construïren en es segle passat , per fer es carrer de la Mar ,Pla d'en Cosset

. carrer d'es Port ,de sa Font ,d'es Molins ,de Na Vellea ,Migdia ,Sant Pere ,reste d'es Sitjar i carrer Fondo ,Baptista i troços d'altres carrers .

Per fer aquestes cases ,traginaven es marès i ses pedres igual que a Vila Rojaque ho feien amb civeres.

En aquell temps ,es venturós que podia aplegar un carro d'es pocs que hi havia en es poble, ho havia de fer en dies de mal temps, quan estaven aturats ,si plovia o tenien blan i no podien anar a fora vila.

Sa majoria d'aquella gent traginava ses coses de fora vila amb beaces i alberdans .

Després ,més endavant, s'obriren ses pedreres de Na Blanca ,Na Begassa ,Sa pleta de Son Jaumell ,es Provençals ,es Fornàs ,es Coll de S'home ,Ca'n Patilla ,sa coma d'en Cànoves ,Sa coma de ses Velles ,Son Ferrer ,S'Heretat de Baix ,S'escar de Mestre Mateu ,Sa Font de sa Cala ,ses Coves Roges ,ses Lletguitimes ,Son Jaumell de ses cases Noves ,Ca'n Pleta d'es Coll d'Os ;totes dins es segle passat . Però... sa pedrera de Sa Mesquida seguia essent sa més grossa i sa més important de totes.

Ses voltes de dins Capdepera es feien d'aquest marès ,i com hem dit eren per deixar es terreny pla ,a pis de carrer o un escaló o dos més alt i així sa casa seria més seca

Aquestes voltes les aprofitaven per tenir-hi es bestiar de la casa ,es carro i tot l'ormeig ,també molts hi tenien lo que anomenaven sa cuina d'es corral ,a més ses voltes són molt fresques a s'estiu i calentes a s'hivern.

Ses voltes que tenim a Capdepera ,que són moltes ,aquells dos homes les tenen classificades en tres categories ,de 1a. ,de 2a. i de 3a. . Aquesta classificació està feta segons sa qualitat d'es marès i lo ben fetes o mal fetes que estan .D'aquestes tres categories en tenim més de cent a Capdepera i moltes d'elles ara estan tapades de referit.

Són de 3a. classe ses voltes més mal fetes de totes ,aquestes probablement es feien per l'amo de la casa que no podia pagar un picapedrer i la construïa amb l'ajuda de qualque amic o familiar que ja n'havia fetes abans; en aquestes voltes se veu que es marès no estava ni triat ,ni li havien passat es carrilet ,les feien normalment de marès de mitja pedra prima (10 cm.) i a vegades a sa primera filada de s'arrancada la feien de regular (12 cm.) . Sempre posaven ses peces més gruixades a s'arrancada i ses més primes en es bessó i sa clau ; ses de 3a. són totes de canó.

Sa majoria de ses voltes de 2na. són de canó i estan fetes de marès escollit, ben picat i fetes per un mestre picapedrer. S' emprat és de gruix regular a s'arrancada i mitja pedra prima en es bessó i clau de sa volta.

Ses voltes de primera són ses dites d'aresta ; aquestes només les sabia fer un bon mestre de picapedrer i per aquest motiu no es construïen de marès d'arreu.

Es mateix mestre quan havia de fer una d'aquestes voltes anava a la pedrera a triar ses peces que havia de menester, aquesta vull i aquesta no vull ; el maresser no posava inconvenient en deixar-lo triar per què sabia que n'hi comprava molt al llarg de s'any.

Per a ses voltes de 1ra. o d'aresta empraven marès de 3x2 (20 cm.) a s'arrancada, mitja pedra gruixada (15 cm.) a ses peces que fan ses arestes i mitja pedra prima (10 cm.) o regular (12 cm.) a la resta.

A Capdepra hi ha un parell de voltes d'aresta que són de segona degut a que es mestre no devia esser gaire bò i es seu picador tenia molt que desitjar.

Me contaven també aquests dos homes d'es pedris, que es marès més fort és es més mal d'obrar , però es bons mestres, quan havien de fer una feina de qualitat i que hagués de durar bona estona no miraven sa feina que els duia obrar , ni sa pena que passaven per arreglar-lo i per això anàven a sa pedrera de Sa Mesquida i triaven es marès que havien de menester.

En es nostre Castell podem veure totes ses arestes d'es cap de cantons i ses espitlleres que són peces triades d'una en una a Sa Pedrera de Sa Mesquida, encara que hagin passat un parell de cents d'anys a l'interperi estan talment i en passaran altres tants i aquest marès no s'haurà bategat.

A totes ses voltes, arcs, branques de portals i finestres de cases , possessions i cementeri passa lo mateix : es marès fort dura una eternitat.

Sa darrera volta que s'ha fet a Capdepera d'aresta i marès vist, és sa que hi ha dins es campanar de l'església de Cala Rajada , feta a l'any 1946 , p'es mestre Jeroni Maleter i es marès picat p'es mestre Biel Nebot.

Sebastià Ferrer.

el planeta verd.

Nuclears, enegia a la baixa.

La recent campanya, a nivell nacional, "viure sense nuclears" ha arribat a replegar les firmes necessàries per dur endavant un projecte de llei al Congrés dels Diputats. La finalitat és tancar totes les centrals nuclears a l'Estat Espanyol. La iniciativa antinuclear ha arribat a bon port... les nuclears també han perdut la batalla a nivell mundial.

Han estat raons de seguretat i de poca rendabilitat, els dos pilars dels pro-nuclears, les que han deixat les centrals mal parades.

Després de l'accident de Txernòbil, molts de països s'han plantejat deixar o aturar la cursa nuclear. Així Suïssa, Països Baixos, Alemanya, G. Bretanya, Polònia, Àustria, Bèlgica... inclús els Estats Units tenen una moratòria nuclear. Només Japó i França seguiran endavant. L'opinió mundial, cada vegada, està més sensibilitzada. I aquesta sensibilització es correspon amb l'augment d'accidents i fallides. El 80% dels japonesos i el 75% dels americans consideren que l'energia nuclear és la més perillosa.

Aquesta perillositat depèn de varis factors, especialment la tecnologia obsoleta (Models antics), deterioració de peces, mal manteniment i fallides accidentals i errors humans.

A Espanya, Vandellòs I ha patit el més greu accident (19-octubre-89) però no va arribar a la situació crítica. Altres centrals velles espanyoles, com les de Garonja i Zorita, demanen a crits el seu desmantellament.

Les deu raons per tancar les nuclears són:

- 1.- Totes les activitats de la indústria nuclear generen contaminació radio-activa. Són un risc per a la salut.
- 2.- Les deixalles i residus radio-actius poden durar desenes de milers d'anys i el seu emmagatzament és costós i problemàtic.
- 3.- La informació nuclear és secreta, manipulada i interessada.
- 4.- La indústria nuclear està lligada a la bomba atòmica.
- 5.- El risc de mal funcionament és real. Les companyies d'assegurances no cobreixen els riscos nuclears.
- 6.- Les pròpies centrals nuclears són immensos residus que la societat haurà de reciclar.
- 7.- Les reserves d'urani (combustible nuclear) són limitades i controlades per pocs països.
- 8.- La rendabilitat de les centrals és menor de la calculada. L'electricitat d'origen nuclear és la més cara.
- 9.- La renúncia a produir l'electricitat nuclear és econòmicament viable i avantatjosa. La clau del futur és l'estalvi i la diversificació.
- 10.- La necessitat d'un referèndum ja que la decisió de mantenir o abandonar el programa nuclear és prou important perquè tots opinem. El referèndums d'Àustria (1.978) i Itàlia (1.987) ens podrien servir d'exemple.

PACO GALIAN

Esports.

L'ESTEL BLAU

Salutacions, amics de Cap Vermell, de bell nou acudesc a la cita mensual de fer la crònica esportiva.

El passat 20 de desembre tingué lloc un sopar de presentació de la nova penya barcelonista "L'Estel Blau".

La seu es troba a les instal·lacions esportives de "Son Bessó" i tot el poc temps de vida de la penya, ja compte amb 137 socis, xifra que segur augmentarà amb l'inscripció dels simpatitzants que encara no ho han fet.

A l'acte hi assistiren uns 200 començals, d'entre els quals destacam a Pedro Figo, president de les penyes del Mallorca. Als representants de la penya Miquel Àngel Nadal. A Seminario i Gonzalvo III, ex-jugadors del F.C. Barcelona. Als representants de la penya madritista local. A Planas Sanmartí, periodista. I com a màxim representant Blaugrana, a D. Nicolau Cassaus, vice-president del Club.

Als postres D. Antoni Caldentey, president de la penya, presentà a la afició els convidats més rellevants.

Tot seguit, D. Antoni Bauzá, president de la penya del Reial Madrid de Capdepera-Cala-Rajada, feu entrega d'una placa commemorativa al president de la penya catalana i instat a parlar als presents, digué lo just i donar a entendre que a l'esport entre cavallers mai hi pot haver enemics i elogià al club català tal com es mareix. No dubt en qualificar d'excel·lent la seva intervenció, donant una lliçó de esportivitat, tal com proven les nombroses felicitacions que va rebre i a més serví de lliçó a molts d'aficionats que no comprenien per què s'havia convidat una delegació del Reial Madrid.

Els relacions públiques feu lectura de les cartes d'excusa dels qui no havien pogut assistir a l'acte. A destacar la carta del Secretari de la Casa Reial, D. Joel Casino, que adjuntà una fotografia dedicada pel Rei D. Joan Carles I.

Seguidament fou el torn del Sr. Planas Sanmartí, afamada ploma d'Última Hora, amb una intervenció que me sembla mediocre i poc adequada ja que no era el lloc oportú per desmereixer a la selecció nacional de fútbol. Entrevista llargament a Marià Gonzalvo III, actualment a la directiva tècnica del club, qui fou acomodat en les respostes.

Finalment intervingué el vice-president, Sr. Cassaus, el qual demostrà, una vegada més, les excel·lents dots d'orador, elogiant Mallorca i a la nova penya i assegurant pel Barça un brillant futur amb l'esforç de tots. En síntesi, el seu discurs emocionà a la afició, donant per bones les expectatives creades entorn de la seva assistència a la presentació del "Estel Blau". Després feu entrega d'una fotografia del jugador Serna i s'entonà l'himne del Barça que emocionà als presents, fins i tot algunes llagrimetes, i és que, com digué el vice-president "El Barça és més que un Club".

A destacar la perfecta organització del acte la qual és digna dels majors elogis.

Per acabar dir que el sortat amb les entrades per presenciar un partit del Barça fou D. Vicens Marí i que la subhasta del balón amb la firma dels jugadors de la plantilla del primer equip la guanyà D. Josep Gómez, no sense una noble disputa amb altres licitants.

Biel Torres

